

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

На съдията Т. Тодоров по к.д № 20/98 г.

Разпоредбата на чл. 17, ал. 5 от Закона за уреждане на колективните трудови спорове /ЗУКТС/, според която съдебните решения по установяване на незаконността на обявена, започнала или завършила стачка са окончателни е противоконституционна.

Съображенията ми за това са следните. Правото на обжалване е основно конституционно субективно право, което принадлежи на всеки гражданин и юридическо лице. Това право е средство за защита срещу нищожни, недопустими или неправилни решения на съда или административните органи. Ограничаването му е допустимо само при наличието на определени конституционни основания за това и може да става само със закон. Конституционният съд е компетентен да преценява конституционосъобразността на въведено със закон ограничение, като изследва всеки конкретен случай за наличието на такива конституционни основания.

В конкретния случай, разпоредбата на чл. 17, ал. 5 ЗУКТС изключва възможността за каквато и да е защита срещу нищожни, недопустими или неправилни решения на компетентия окръжен съд. Такава защита беше възможна по реда на извънредните способности преди въвеждането на триинстанционно производство. С отпадането на извънредните способности за контрол върху нищожни, недопустими или неправилни решения отпадна и единствената възможност за защита срещу такива решения.

Следва да се акцентира върху обстоятелството, че разпоредбата на чл. 17, ал. 5 ЗУКТС не е отклонение от триинстанционното производство, а изключва защитата срещу порочни решения. Окръжният съд е *единствената* инстанция и всяка негова грешка е фатална.

Ограничаването на правото на обжалване не може да бъде аргументирано с обществен интерес. Ако решението на окръжния съд е нищожно, недопустимо или неправилно и с него една *законна стачка е обявена за незаконна*, очевидно се уврежда правото на стачка, гарантирано в чл. 50 от Конституцията. Едва ли може да се поддържа, че съществува обществен интерес от нищожни, недопустими или неправилни съдебни решения.

От друга страна, ако с нищожно, недопустимо или неправилно решение една *незаконна стачка е обявена за законна*, изключването на обжалването води до злоупотреба с правото на стачка и лишава

от право на защита лицата, които са предявили иск по чл. 17, ал. 1 ЗУКТС – работодателят или работниците, които не стачкуват.

В двата случая, съществуването на едно порочно решение в правния мир е нарушение на установения принцип в чл. 121, ал. 2 от Конституцията, според който “Производството по делата осигурява установяването на истината”.

От друга страна, бързото съдебно уреждане на спора ще предотврати евентуални вреди от незаконната стачка и то единствено в хипотезата на обявена и започнала стачка, но не и при завършила такава. Необжалваемостта на решенията относно вече завършили стачки е очевидно безсмислена е не може да бъде обоснована с никакъв обществен интерес.

По изложените съображения, считам че разпоредбата на чл. 17, ал. 5 ЗУКТС противоречи на чл. 50 и чл. 121, ал. 2 от Конституцията.

Същевременно, разпоредбата на чл. 17, ал. 5 ЗУКТС не съответства на *общопризнатата норма на международното право*, според която “Всеки човек има право на ефективно възстановяване на правата си от компетентните национални юрисдикции за действия, нарушаващи негови основни права, признати му от конституцията и закона” – чл. 8 от Всеобщата декларация за правата на човека. Едва ли е необходимо да се повтарят изложените аргументи, за да се доказва, че порочното съдебно решение, което не подлежи на какъвто и да е контрол не може “ефективно” да възстанови и защити правото на стачка.

Тодор Тодоров

